

Annonce

TRADE ONLY

nordic organic food FAIR

PRODUCTS, TRENDS & INSPIRATION FOR THE ORGANIC FOOD INDUSTRY

9-10 OCTOBER 2024
KISTAMÄSSAN STOCKHOLM

FREE REGISTRATION - Discover more

WORLD LEADING ORGANIC

Annonce

Øgro - fra dansk landbrug til dansk landbrug

Øgro

Øgro 10-3-1   Øgro 9-3-4+2s   Øgro N14   ØgroTree

Kompost er først og fremmest jordforbedrende. Den passer bedst ind i gødningsplanen på bedrifter uden husdyr eller adgang til husdyrgødning. Foto: Marendine Krainert Ladegaard

Kompost er en god kilde til P og K

Lavinput-planteavlsbedrifter kan have gavn af at tilføje kompost af have-/parkaffald. Komposten kan supplere med fosfor (P) og kalium (K) i sædskifter, der primært forsynes med kvælstof fra bælgplanters N-fiksering.

 Af [Karen Munk Nielsen](#), kommunikationskonsulent i Innovationscenter for Økologisk

[Landbrug](#)

 20. august 2024, 11:16

 Læsetid: 4 minutter

 [Mark og stald](#)

 [Kompostering](#), [Næringsstoffer](#)

Del via e-mail

Del på Facebook

Del på X

Del på LinkedIn

Print

Rettet kl. 13:51, 23/08: I tabellens prøve #6 stod fejlagtigt 9,96 total P - det korrekte tal er 0,96

Komposteret have-/parkaffald er interessant for økologer pga. lokal tilgængelighed. Indholdet af N, P og K forekommer i mængder, der er relevante i landbrugsproduktion. Kompost kan betragtes som både jordforbedringsmiddel og som gødning. Som gødning har den et N-udnyttelseskrav på 20 pct., men der er stort set ikke plantetilgængeligt ammonium-N i kompost, og i praksis er der ikke nævneværdig 1. årsvirkning.

"Kompost er først og fremmest jordforbedrende og en god grundgødning med P og K. Den passer derfor bedst ind i gødningsplanen på bedrifter uden husdyr eller adgang til husdyrgødning," fastslår projektleder Morten W. Vestenaa, Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

Tabellen herunder viser analyser af makronæringsstoffer i 10 forskellige kompoststakke hos økologiske landmænd. Variationen i indhold af næringsstoffer er stor.

- Fosfor (P) varierer fra 0,9 til 1,5 kg/ton.

- Kalium (K) varierer fra 2,5 til 6,0 kg/ton
- Totalkvælstof (N) varierer fra 4,57 til 8,65 kg/ton.

prøve	grad	kg/ton	kg/ton	kg/ton	kg/ton
<i>1 = lidt, 4 = meget</i>					
1	2	1,2	4,9	7,65	
2	4	1	3,8	5,21	
3	2	1,5	5,5	8,65	
4	2	1,2	3,2	6,28	
5	2	0,92	6	4,57	
6	1	0,96	3,2	4,75	<0,5
7	4	0,97	3,6	6,29	
8	3	0,9	2,5	4,59	
9	3	0,97	3,9	5,53	
10	1	1	4,3	5,66	

Analyser af næringsstoffer i 10 forskellige kompostprøver udtaget hos landmænd. Kilde: Innovationscenter for Økologisk Landbrug

"Det er vigtigt ikke at forlade sig på affaldsbehandlerens analyser men at tage egne analyser, hvis man vil bruge kompost som fosfor- og kaliumkilde. Hvis fosforstatus i jorden er lav, er det problematisk at tilføre for lidt," siger Morten W. Vestenaa.

Forsøg med stigende mængder kompost

Anbefalinger

- Tag analyser af komposten, hvis du bruger den som P- eller K-gødning. Indhold af næringsstoffer varierer kraftigt fra kompost til kompost.
- 20-30 ton pr. ha kan være en passende grundgødskning med P og K alt efter afgrødevalg.
- Kvælstof kan tabes, så fokus på efterafgrøder er vigtigt. Kløvergræs med flerårig vækst er en god afgrøde at udbringe kompost i.

- Lad affaldsbehandleren foretage komposteringen. Gør du det selv, kan klimapåvirkning under kompostering på længere sigt tælle i bedriftens og landbrugets klimaregnskab.

Innovationscenter for Økologisk Landbrug har i projektet 'Kompost til plantebaserede sædskifter' anlagt et 4-årigt markforsøg med stigende mængder kompost til økologisk vårbyg i et planteavlssædskifte. Der er tildelt 0, 40 og 80 t/ha svarende til 0, 240 og 480 kg total-N pr. hektar. Formålet er at undersøge, om kompost har en kvælstofvirkning 2. og 3. år efter tildeling.

På Øko-markdag var etableret demonstrationsparceller med samme tildeling.

"Jeg overvejer at bruge have-/parkkompost, men jeg bor i et område med mange husdyr og er velforsynet med kvæggylle, så jeg har ikke behov for næringsstofferne. Skulle jeg gøre det, er det af hensyn til mikrolivet i jorden," sagde Søren Jensen, planteavler, til Øko-markdag.

Planteavler Morten Højbjerg Pedersen fortalte, at han tidligere har brugt kompost, men ikke gør det længere.

"Der var mange fremmedlegemer i, det var dyrt i transport, og det var svært at se resultater i marken. Da det så skulle med i gødningsregnskabet, stoppede vi."

Læs også:

[Kompost er godt, men vent lidt på merudbyttet](#)

Hverken i forsøget eller demonstrationsparcellerne har der foråret igennem været synlig forskel på vårbyggen i parceller, der har fået 0 og 480 kg total-N pr. hektar.

"Det er selvfølgelig tankevækkende, for kvælstoffet er jo tilført. Spørgsmålet er, hvor det bliver af. Kommer kvælstofvirkningen i de efterfølgende år med de risici for tab, det medfører, hvis der er 'huller' i sædskiftet? Det håber vi, forsøget kan give svar på," siger Morten W. Vestenaa.

Det samme gælder spørgsmålet, om der sker en kulstofindlejring, når man tilfører kompost.

Lattergas fra tilført kompost

Udbytte måles alle årene, og desuden bliver der målt lattergas i forsøgsmarken. Officielt beregnes lattergastab som en faktor på 1 pct. af tilført kvælstof i gødning. Faktoren er fastlagt med udgangspunkt i et groft gennemsnit af alle gødningstyper og klimaforhold.

Forventningen er, at der i den virkelige verden kan være forskel på lattergasdannelse fra forskellige typer af organiske gødninger.

Specifikt for kompost forventer Innovationscenter for Økologisk Landbrug lavere emissioner af lattergas pr. kg tilført kvælstof. Forsøgene skal bidrage til at kaste lys over dette.